

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 44Csp/46/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219201634
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alžbeta Beňáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2020:7219201634.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II, sudkyňou JUDr. Alžbetou Beňákovou, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, 810 00 Bratislava, proti žalovanej: Z. O., J.. X.X.XXXX, G. Q. XX, XXX XX Y. K. E., o zaplatenie 491,92 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanej nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 25.2.2019 domáhal voči žalovanej zaplatenia sumy 491,92 € spolu s príslušenstvom titulom neplatenia pôžičky a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. uzatvoril so žalovanou dňa 31.8.2015 Zmluvu o pôžičke evid. č. 21038148, na základe ktorej sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej pôžičku vo výške 510,- € na kúpu spotrebného tovaru (čierna technika). Kúpna cena tovaru bola 572,90 €. Žalovaný pri podpise zmluvy uhradil akontáciu vo výške 62,90 € a na zvyšok kúpnej ceny žalobca poskytol žalovanej pôžičku, ktorú mala žalovaná splácať v pravidelných 21 mesačných splátkach v sume 30,87 € až do celkovej sumy pôžičky vo výške 648,27 €. Žalovaná do podania žaloby zaplatila sumu 92,61 €. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať pôžičku riadne a včas, listom zo dňa 27.2.2016- predžalobná upomienka, vyzval právny predchodca žalobcu žalovanú k úhrade dlžných splátok, pričom žalovanú upozornil, na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko žalovaná ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradila, žalobca využil svoje oprávnenie a dňa 19.4.2016 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 27.4.2016 „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti“.

3. Celkový dlh žalovanej predstavuje sumu 491,92 €. Zároveň si žalobca uplatňuje aj zákonné úroky z omeškania vo výške 5% ročne od šiesteho dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, t.j. od 3.5.2016 do zaplatenia. Zmluvnú pokutu vo výške 59,16 € si žalobca neuplatňuje.

4. Uznesením č.k. 44Csp/46/2019- 71 zo dňa 15.8.2019 súd pripustil, aby do konania na miesto pôvodného žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o. z dôvodu postúpenia pohľadávky voči žalovanému.

5. Žaloba s prílohami, procesnými poučeniami a výzvou na vyjadrenie boli žalovanej doručené dňa 25.11.2019. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila a počas celého konania ostala pasívna.

6. Podľa ust. § 297 CSP pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 €.

7. Vzhľadom na skutočnosť, že v tejto veci ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci a hodnota sporu neprevyšuje 1.000 €, súd v zmysle ust. § 297 CSP vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania, pričom rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 16.4.2020 s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené postupom podľa ust. § 219 ods. 3 CSP.

8. Súd vykonal dokazovanie listinami založenými v spise a zistil tento skutkový stav:

9. Právny predchodca žalobcu spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. uzatvoril dňa 31.8.2015 so žalovanou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol žalovanej pôžičku vo výške 510,- € na nákup spotrebného tovaru v kúpnej cene 572,90 €, ktorú bola povinná splácať v pravidelných mesačných splátkach v počte 21 v sume 30,87 € (splátka s poistením), splátka bez poistenia v sume 30,- € až do celkovej sumy pôžičky vo výške 648,27 € s poistením. V zmluve bola dohodnutá fixná ročná úroková sadzba 26,92 %, RPMN 26,92 %, priemerná hodnota RPMN 33,96 %, celkové náklady spotrebiteľa 120,- € a termín konečnej splatnosti 5/2017. Ku dňu podpisu zmluvy žalovaná uhradila akontáciu vo výške 62,90 € a na zvyšok kúpnej ceny jej bola poskytnutá pôžička. Nakoľko žalovaná svoju povinnosť splácať poskytnutý úver riadne a včas nesplnila, listom zo dňa 27.2.2016 žalobca upozornil žalovanú, že ak do 5.4.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 12/2015, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť. Nedoplatok na splátkach bol vo výške 92,61 €. Nakoľko žalovaná aj napriek upozorneniu nezaplatila nedoplatok, žalobca listom zo dňa 27.4.2016 vyhlásil dňa 19.4.2016 okamžitú splatnosť úveru a vyzval žalovanú na zaplatenie sumy 492,28 €. Žalovaná ku dňu podania žaloby uhradila okrem akontácie sumu 92,61 €. Žalovaná suma predstavuje nezaplatenú istinu v sume 491,92 €. Zmluvnú pokutu v sume 59,16 € si žalobca neuplatňuje.

10. Na základe Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2017 uzatvorenej medzi spoločnosťami Consumer Finance Holding, a.s. a Všeobecnou úverovou bankou, a.s. a spoločnosťou Intrum Slovakia, s.r.o. ako postupníkom bola pohľadávka žalobcu ako postupcu voči žalovanej ako dlžníčke postúpená na postupníka Intrum Slovakia, s.r.o.

11. Podľa § 657 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v platnom znení (ďalej aj „OZ“), zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

12. Podľa § 658 ods. 1 OZ, pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.

13. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

14. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

16. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa ust. § 53 ods. 8 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

19. Podľa ust. § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. Podľa § 100 veta prvá OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej v § 101 až 100.

21. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

22. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

23. Podľa ust. § 54a OZ, účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

24. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobca si uplatňoval voči žalovanej nároky vzniknuté z uzavretej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“). Právny predchodca žalobcu spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. mal v predmete činnosti okrem iného aj poskytovať úvery, bol teda dodávateľom a veriteľom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy ako aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko túto činnosť vykonával v rámci svojho podnikania. Žalovaná zmluvu uzatvárala ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorej bol ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Zmluva bola uzatvorená podľa príslušných ust. Občianskeho zákonníka. Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené žalobcom bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľov, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonnom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou na základe zmluvy uzavretej dňa 31.8.2015 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na typovú spotrebiteľskú zmluvu podľa Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z.

25. V prvom rade súd skúmal, či nárok žalobcu bol uplatnený včas. V tomto smere súd poukazuje na skutočnosť, že zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

26. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

27. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná súdu dňa 25.2.2019 teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, súd ex offa skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

28. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola platne uzavretá zmluva o poskytnutí pôžičky, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá pôžička vo výške 510,- €, ktorú mala splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 30,87 € až do celkovej sumy pôžičky. Nakoľko však žalovaná porušila svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ úver predčasne zosplatnil dňa 19.4.2016 pre nezaplatenie splátky splatnej v mesiaci 12/2015.

29. Súd konštatuje, že pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá OZ, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený. Súd v tomto smere poukazuje na novšie rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/273/2019, sp. zn. 3Co/228/2019 a sp. zn. 9Co/280/2019. Nakoľko ide o rozhodnutia rôznych senátov, súd má za to, že v tomto smere sa súdna prax krajského súdu ustalauje a podporuje právny názor súdu aj v tomto konaní.

30. V danom prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 19.4.2016 pre nezaplatenie splátky v mesiaci 12/2015 splatnej dňa 20.12.2015 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 OZ), čo mal súd za preukázané z predžalobnej upomienky (č. I. 36 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej k 20.12.2015. Odo dňa 21.12.2015 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula v piatok dňa 21.12.2018. Nakoľko bola žaloba doručená tunajšiemu súdu až dňa 25.2.2019, súd žalobu vo výroku I v celom rozsahu zamietol, nakoľko považuje nárok žalobcu za premlčaný.

31. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. O náhrade trov konania súd rozhodol vo výroku II v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení, keď úspešná žalovaná síce má nárok na náhradu trov konania, nakoľko jej však žiadne trovy nevznikli z dôvodu jej pasivity, súd jej náhradu trov konania nepriznal z dôvodu procesnej ekonómie priamo v rozhodnutí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice II.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).